

บทที่ 5

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานในอนาคต

มาตรฐานการบริหารระบบไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เน้นการบริหารจัดการระบบผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารจัดการโครงการเร่งรัดขยายบริการไฟฟ้าโดยระบบผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจำเป็นที่จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในการดูแลระบบ ตามเอกสารและคู่มือที่ผู้ติดตั้งได้จัดทำไว้ รวมทั้งการบริหารจัดการที่มาตรฐานนี้ได้กำหนดสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

ทั้งนี้ในการปฏิบัติงานจริงอาจมีข้อพิจารณาบางประการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ต้องศึกษาและพิจารณาความเป็นไปได้และปรับให้สอดคล้องกับพื้นที่ เพื่อให้ระบบผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานทดแทนนี้มีความยั่งยืน และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าในชุมชนได้

5.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับปรุงมาตรฐาน

ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาดำเนินการเพื่อปรับปรุงมาตรฐาน มีดังนี้

- 1) เนื่องจากมีการผลิตเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดใหม่ หรือมีเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถตอบสนองประชาชนได้มากกว่า อีกทั้งประหยัด หรือคุ้มค่าในการลงทุนกว่าชนิดที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- 2) เนื่องจากมีการใช้เซลล์แสงอาทิตย์แบบรวมศูนย์เป็นส่วนกลางภายในหมู่บ้าน หรือเปลี่ยนเป็นโครงการผลิตพลังงานไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ขนาดใหญ่ ให้บริการไฟฟ้าที่มีคุณภาพสูงกว่าเดิม และประชาชนมีความสามารถที่จะจ่ายสูงขึ้น ระบบดังกล่าวมีคุณสมบัติแตกต่างจากที่กำหนดในมาตรฐานเดิม
- 3) เนื่องจากการบำรุงรักษาอุปกรณ์หรือมีการตัดแปลงไปใช้ในงานอื่น
- 4) การเปลี่ยนแปลงของระเบียบ หรือข้อกำหนด

5) ควรมีการปรับปรุงทบทวนทุก 3-5 ปี การปรับปรุงมาตรฐานสมควรที่จะมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ประสานในการปรับปรุงมาตรฐาน โดยอาศัยข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการนำปัญหาและอุปสรรคจากการใช้มาตรฐาน เพื่อนำมาปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

5.2.1 การจัดฝึกอบรม

เพื่อเป็นการรณรงค์ให้ประชาชนได้ร่วมมือกันในการรักษาระบบไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ให้มีความยั่งยืน ควรจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้ในเรื่องการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น เช่น

- การบำรุงรักษา ข้อควรระวังในการใช้ รวมถึงข้อมูลการรับประกันอุปกรณ์
- กรณีที่อุปกรณ์ชำรุดเสียหายจะหาซื้อได้อย่างไร หรือต้องแจ้งใครในการมาดูแลแก้ไข
- การแจ้งระบบเสียที่ยังอยู่ในประกันเพื่อให้บริษัทผู้ติดตั้งมาทำการเปลี่ยนอุปกรณ์ให้
- กรณีได้รับบริการซ่อมแซมล่าช้า ต้องติดต่อใคร

5.2.2 แผนพัฒนาและงบประมาณค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

สำหรับโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์นี้ เป็นโครงการที่รองรับการถ่ายโอนระบบผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ที่รับถ่ายโอนมาจากหน่วยงานเดิมคือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อย่างไรก็ตาม กรณีหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการร้องขอจากประชาชนหลังจากที่โครงการดังกล่าวดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการติดตั้งระบบเพิ่มเติมหรือการซ่อมแซมระบบและอุปกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- 1) การประสานขอความร่วมมือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในการเข้ามาดูแลการติดตั้งระบบ หรือการซ่อมแซม บำรุงรักษา
- 2) ติดต่อว่าจ้างหน่วยงานเอกชนดำเนินการ โดย

(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานการดำเนินการร่วมกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการติดต่อผู้ว่าจ้างโดยตรงในการดำเนินการทั้งหมด

อย่างไรก็ตามในอนาคตหากชุมชนมีความเจริญขึ้น หรือมีปัจจัยอื่นที่เอื้ออำนวยต่อการขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้าด้วยวิธีปักเสาพาดสาย รวมทั้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคว่ามีความพร้อมทางด้านงบประมาณ ประชาชนดังกล่าวก็มีโอกาสได้รับการขยายเขตไฟฟ้าด้วยวิธีปักเสาพาดสายเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเป็นผู้พิจารณาวางแผนการใช้ไฟฟ้าของพื้นที่ที่ตนดูแลรับผิดชอบเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ รวมถึงต้องพิจารณาวางแผนสำหรับอนาคตของชุมชน ว่าจะสามารถพัฒนาจนมีศักยภาพพอที่จะลงทุนด้านระบบไฟฟ้าเองได้หรือไม่หากไม่มีงบประมาณจากรัฐบาล รวมทั้งการพิจารณาเลือกระบบผลิตกระแสไฟฟ้าที่เหมาะสมกับชุมชนและงบประมาณที่มี รวมถึงการประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในการติดต่อให้เข้าไปปักเสาพาดสายติดตั้งระบบไฟฟ้าให้กับชุมชนต่อไป ทั้งนี้ งบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการขึ้นกับจำนวนระบบที่ติดตั้ง

5.2.3 การบริหารการเงิน

กรณีเงินที่ใช้ในการบริหารระบบมีไม่เพียงพอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจเลือกวิธีการตั้งกองทุน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนเงินเริ่มแรกจำนวนหนึ่ง และให้สมาชิกผู้ใช้ไฟฟ้าร่วมในการออกเงินรายละเท่าๆ กัน เพื่อตั้งเป็นกองทุนบริหารจัดการระบบไฟฟ้า หรือวิธีการอื่นเพื่อนำเงินจัดตั้งกองทุนไปใช้ในการบริหารจัดการดูแลรักษาระบบฯ ต่อไป

5.2.4 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีการวางแผนพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านต่างๆ เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการทั้งด้านการจัดเก็บค่าบำรุง การรับแจ้งซ่อม การจัดซื้อจัดจ้าง อันจะทำให้ระบบผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์มีความยั่งยืน

ข้อมูลประกอบในการจัดทำแผน

- 1) ข้อมูลด้านผู้ใช้ไฟฟ้า
- 2) ข้อมูลด้านการจัดเก็บชำระค่าบำรุงของสมาชิกผู้ใช้ไฟฟ้า
- 3) ข้อมูลด้านการแจ้งซ่อมระบบและอุปกรณ์เซลล์แสงอาทิตย์

4) ข้อมูลด้านสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน เช่น รายได้ของประชาชนในพื้นที่
รายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5) ความต้องการใช้ไฟฟ้าของชุมชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดทำฐานข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำมาประกอบ
ในการพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาระบบไฟฟ้าของชุมชนต่อไป อีกทั้งควรพิจารณาว่าในชุมชน
มีพลังงานทดแทนอื่นที่สามารถนำมาใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าได้หรือไม่